

Nr 84

Utlåtande i anledning av väckt motion om bidrag av statsmedel till Förbundet för sockersjukas rådgivningsverksamhet.

(3:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Rimmerfors m. fl.* väckt motion (II: 559) har hemställts, att riksdagen måtte som bidrag till Förbundet för sockersjukas rådgivningsverksamhet lämna ett anslag för verksamhetsåret 1956/57 av 20 000 kronor.

Till stöd för yrkandet har i motionen anförts följande.

Sedan 1943 existerar en sammanslutning, som arbetar för att stödja och hjälpa landets diabetiker (sockersjuka). Den heter Riksförbundet för sockersjuka och har nu ett medlemsantal på ca 3 500. Förbundet arbetar med över femtiotalet lokalavdelningar från Trelleborg i söder till Kiruna i norr. Fler-talet av medlemmarna är själva sockersjuka, men där finns också medlemmar, som själva inte drabbats av sjukdomen men som vill stödja förbundets intressen och främja det forskningsarbete och den rådgivning som här visat sig vara av så stort värde.

År 1954 bildades i anslutning till riksförbundet ett läkarråd, som har till uppgift att ägna diabetessjukdomen särskild uppmärksamhet och svara för den medicinska rådgivningen. Detta läkarråd har f. n. följande sammansättning: överläkaren, docent Johan Rudebeck, Örnsköldsvik, ordf., samt docenten Gunnar Englesson, Lund, doktor Sven-Erik Fagerberg, Göteborg, doktor Yngve Larsson, Stockholm, docenten Tore Kornerup, Stockholm, docenten Rolf Luft, Stockholm, överläkaren vid Svenska diabetesstiftelsens sjukhem, docenten Jakob Möllerström, Stockholm, samt överläkaren, docent Bertil Schersten, Karlskrona.

Förbundet bedriver dessutom direkt genom sitt kansli och genom en numera heltidsanställd ombudsman ett betydelsefullt arbete i folkhälsans tjänst. Genom att samla de sockersjuka i lokalavdelningar, hjälpa dem till lämpliga läkarkontakter och behandlingsmetoder, i vissa fall också biträda dem vid speciella med sjukdomen förenade anställnings- och pensionsproblem, har förbundet otvivelaktigt fått medverka till att ett icke ringa antal sockersjuka, som eljest skulle ha blivit en börda för samhället, nu i stället gör en fullgod insats i produktionen. Kännetecknande för de sockersjuka är ju att deras sjukdom vanligen icke är något handikapp, vare sig på arbetsmarknaden eller i andra sammanhang, under den oavvisliga förutsättningen att den vägledning och den kontinuerliga medicinska hjälp, som numera står en diabetiker till buds, verkligen kommer till användning.

I detta stycke har det visat sig, att såväl förbundet som sådant som dess läkarråd givit medlemmarna ett utomordentligt stöd. Framför allt har detta

gällt anställningsfrågor och pensionsärenden samt social rådgivning och först och sist läkarrådgivning.

Förbundets inkomstposter har hittills i huvudsak utgjorts av medlemsavgifter, inkomster från pappersinsamlingar och i något fall (1951) bidrag från Radiohjälpens insamling. Meningen är emellertid att dessa inkomster så ograverade som möjligt skall användas för vetenskaplig forskning och direkt medicinsk hjälp. Betydande belopp har också anslagits för sådana ändamål. Enbart under räkenskapsåret 1 april 1954—31 mars 1955 har i forskningsanslag och bidrag till medicinska ändamål anslagits ca 33 000 kronor.

Det synes ur landets och folkhälsans synpunkt välbetänkt om ett statligt stöd kunde utgå till administrationskostnaderna i syfte att effektivisera rådgivningsarbetet och sätta förbundet i stånd att i ännu högre grad fullfölja sina intentioner. Riksförbundets hela administration beräknas för innevarande år kosta 39 870 kr. Ett statligt anslag som avlastar en väsentlig del av administrationskostnaderna skulle utgöra en välförtjänt uppmuntran i detta frivilliga arbete samtidigt som motsvarande belopp skulle frigöras för forskningsändamål.

Utskottet. Såsom motionärerna framhållit torde den av Riksförbundet för sockersjuka bedrivna verksamheten tillgodose ett visst samhällsintresse. Rent allmänt anser utskottet dock, att utvidgning av den statliga bidragsgivningen till att avse nya ändamål i nuvarande läge bör ske med största varsamhet. Med hänsyn härtill och då det i första hand bör ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, i vad mån ett undantag i detta särskilda fall skäpligen skall kunna medges från den av utskottet sålunda angivna regeln, är utskottet inte berett tillstyrka yrkandet i motionen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II: 559 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 17 april 1956.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Ohlon, Leander, Näsström, Boman, fröken Andersson, herrar Hesselbom, Pålsson, Einar Persson, Birger Andersson, Ragnar Persson, Thun, Nils Theodor Larsson, fröken Ranmark och herr Jacobsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Malmborg i Skövde, Åkerström, Rubbestad, Hoppe, fröken Elmén, herrar Petterson i Degerfors, Johansson i Mysinge, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, Cassel, Gustafsson i Skellefteå, Karlsson i Olofström, fröken Ager och herr Andreasson.